

graffer, og at jeg ikke gennemgaar disse, vil sikkert finde det høje Tings Bifald. Men heller ikke skal jeg dvæle ved de almindelige Bestemmelser, som aabner Lovforslaget, skønt disse er af meget værdifuld Karakter.

Der kan ikke være Tvivl om, at en meget stor Opgave er løst, hvis dette Lovforslag ophøjes til Lov. Vel vil det — naturligvis — blive ændret, vel vil det blive saaledes, at Lønningssatser for enkelte Tjenestemænd og for Lønningsgrupper i maaske forholdsvis nær Fremtid vil undergaa Forandringer, men alligevel er her skabt et Grundlag, som man ikke i mange, mange Aar vil komme fra. En saadan Foranstaltning som Pensionsvæsenets Ordning efter dette Lovforslag vil blive grundlæggende og ganske sikkert uændret i en Række af Aar. Det har her vist sig, at Lovgivningsmagten med den mest humane Forstaaelse har imødekommet Tjenestemændenes Krav ud fra deres særegne Stilling. Overhovedet tror jeg at turde sige, at Lovforslaget, saaledes som det her foreligger for det høje Ting, vidner om, at man fra alle Sider har bestræbt sig for at ordne denne Sag paa den i Øjeblikket mest fuldkomne Maade, saaledes at Tjenestemændene kan være fuldt tilfredse med Ordningen, og saaledes at ogsaa Ministeriet, vel ikke uden Betænkeligheder i finansiell Henseende, har kunnet erklære sig tilfreds. I Almindelighed maa det dog siges, at Lovforslaget er tidspræget. Det er præget af de nuværende Omstændigheder, af den Dyrtidens og Prisstigningens Tid, i hvilken vi lever. Vel er Lønninger og Alderstillæg fastsatte som endelige i dette Lovforslag, men de Tillæg, der desuden ydes til Lønningerne, er alle af tidspræget Karakter. Ikke saa meget endda Stedstillæget, som vi ogsaa kender fra vor tidligere Lovgivning, men ganske særlig Dyrtdstillæget og Konjunkturtillæget. Begge er ved deres Oprindelse, begge er i deres Begrundelse prægede af, at vi lever under ganske særlige og overordentlige Forhold. Konjunkturtillæget er jo saaledes indrettet, at det virker fra 50 pCt. af Lønningerne til omtrent 10 pCt. af disse, gaar progressivt ned overfor den højere Lønning, medens Dyrtdstillæget er af en anden Karakter, virker ens for alle. Men for begge gælder det, at de kan forhøjes; hvad Dyrtdstillæget angaar, er det fastsat i Loven, og ved en Revision af Loven kunde det ogsaa tænkes, at Konjunkturtillæget kunde forhøjes. Men det, man maa haabe, er, at Forholdene ændrer sig

saaledes, at man, om man end ikke kan komme helt bort fra disse Tillæg, dog i den kommende Tid nærmest maa regne med en Føringelse af dem.

Jeg vil gerne sige nogle Ord om Lovforslagets finansielle Betydning. Ved Forelæggelsen af det i Folketinget regnede jeg Merudgiften i Forhold til den nuværende Udgift, d. v. s. til Lønninger, 25 Procents-Tillæget og Dyrtdstillæget tilsammen, til 60 Mill. Kr., idet jeg medtog alt, hvad der udsprang fra dette Lovforslag, ikke alene Lærerlønningerne og Præstelønningerne, men ogsaa andre statslønnede Personers Tillæg og Forhøjelsen af Pensionsudgiften for Statskassen. Jeg tror, at dette Tal 60 Mill. Kr. vil være nogenlunde det rigtige. Ved Sagens Behandling i Folketinget er man gennem Lønningsudvalgets Ændringer af Lønningerne for enkelte Lønningsgrupper o. s. v. naaet op til 700 000 Kr. mere; og de Ændringsforslag med Hensyn til Tillægene, som blev stillet af mig i Lønningsudvalget efter Forhandling med Tjenestemændene, vil medføre en Merudgift af omtrent 17 300 000 Kr. eller noget der omkring. Derved vil man i alt naa op til en yderligere Merudgift af 18 Mill. Kr. Jeg har da, for at være paa den rigtige Side, maattet sætte den Merudgift, som de foreliggende Lovforslag, Lønningslovforslaget, Lærerlønningslovforslaget o. s. v. afstedkommer, til omkring 80 Mill. Kr.

For at give et Billede af, hvorledes Lønningerne stiger, skal jeg blot nævne Lønningerne for de egentlige Tjenestemænd, hvor Lønningskommissionen har regnet med et Antal af 34 600 Personer. Tallet er ikke rigtigt mere, fordi Kommissionen gik ud fra Forholdet den 1. April 1919, medens siden den Tid allerede paa Grund af 8 Timers Arbejdsdagens Indførelse Tjenestemandspersonalet er forøget betydeligt; Antallet er forøget med — ja, hvor mange kan jeg ikke sige, men vi naar snarere op over de 35 000 end under. Men hvis jeg gaar ud fra Lønningskommissionens Tal, mener jeg, at man kan omtrent nævne følgende Beløb som dem, der er medgaaet til Tjenestemændenes Lønninger. I 1914 vilde Beløbet være 62 Millioner; den 1. April 1918 turde det med de Tillæg, der gaves som Dyrtdstillæg og som et 25 pCt.s Lønningstillæg, omtrent have været 102½ Mill. Kr. Lovforslaget, som det forelagdes af mig, førte dette Beløb op til vel en 145,2 Millioner — jeg indestaar naturligvis ikke for den absolutte Nøjagtighed af disse Tal — og efter at det har været i Løn-